

Retningslinjer for børn og unges medvirken i film- og tv-produktioner

Det skal være trygt for børn og unge at medvirke i film- og tv-produktioner. DR, TV 2, Producentforeningen, DFI, Dansk Skuespillerforbund, Danske Filminstruktører og FAF har i fællesskab udarbejdet nærværende retningslinjer, der har fokus på at sikre ordentlige vilkår og fysisk og mental velbefindende for børn og unge, når de medvirker i en film- eller tv-produktion.

Retningslinjerne beskriver de minimumsforhold, som skal overholdes i forbindelse med produktioner, hvor børn og unge medvirker. Herunder beskrives de særlige forhold og hensyn, man kan forvente, når man som barn eller ung – eller som forælder til disse – medvirker i en dansk film- eller tv-produktion.

De fælles retningslinjer gælder for arbejdet med alle børn og unge i alderen op til 18 år, der medvirker i danske film- og tv-produktioner indenfor såvel film og fiktion som fakta-, underholdnings-, dokumentar- og livsstilsprogrammer m.m., hvor barnet/den unge er foran kameraet. Uanset om den medvirkende indgår i et engagement (dvs. modtager løn/honorar i en produktion af fx en spillefilm, kortfilm eller serie) eller deltager ulønnet (fx ved deltagelse i et underholdningsprogram eller en dokumentarfilm). Undtaget er arbejdet med børn og unge, der medvirker som kilder i nyheds- og aktualitetsindslag. Her henvises til Pressenævnets retningslinjer for god presseskik, som er suppleret af broadcasteres egne presseetiske retningslinjer.

Retningslinjerne tager højde for, at der kan være stor forskel på, hvilke behov de enkelte børn har afhængigt af, hvilken type produktion de indgår i, deres alder og situation. Der er for eksempel store forskelle fra et dokumentarprogram, der følger barnet i dets dagligdag, over ansættelse på en julekalender, der indspilles over flere måneder, til deltagelse i en serie af underholdningsprogrammer. Der er også stor forskel på, om den medvirkende er et mindre institutionsbarn, der medvirker i et program med sin familie, eller er en ung i uddannelse. Der er også forskel på, om barnet indgår i et ansættelsesforhold med producenten og udfylder en fiktiv karakter eller medvirker i egen person.

Retningslinjerne er derfor udarbejdet med afsæt i en tilgang, hvor der tages højde for barnets situation, og man forholder sig til barnets medvirken fra et samarbejde indgås, indtil perioden omkring indholdet lanceres.

Standard for børn og unges medvirken

Nedenstående standarder går på tværs af genrer, men der vil være forhold, som kun berører bestemte typer produktioner og genrer, hvilket er fremhævet, hvor det er relevant. Af hensyn til læsevenligheden vil der konsekvent blive anvendt 'barnet' og 'børneansvarlige' o.l., men

anbefalingerne gælder efter omstændighederne også for 'unge' hhv. 'ungeansvarlige'. På samme måde dækker 'forældre' over både forældre og værge. Produktioner dækker efter omstændighederne såvel broadcasters egne produktioner samt selvstændige produktionsselskabers produktioner.

1. Gældende lovgivning og retningslinjer

For arbejdet med børn gælder den til enhver tid gældende lovgivning på området, herunder:

- arbejdsmiljølovgivningen, som bl.a. indeholder arbejdstidsbestemmelser og særlige regler for indhentelse af tilladelse for ansættelse af børn under 13 år (se nedenfor).
- Børneattest-krav, som pt. findes i "Bekendtgørelse om indhentelse af børneattest ved ansættelse og beskæftigelse af personer i myndigheder, institutioner, foreninger m.v. indenfor Kulturministeriets ressortområde", som kræver, at der foreligger børneattester fra de medarbejdere, der som led i udførelsen af deres opgaver skal have direkte kontakt med børn under 15 år samt personer, der som led i udførelsen af deres opgaver, færdes fast blandt børn under 15 år.
- Medieansvarsloven, hvortil knytter sig Pressenævnets "Retningslinjer for god presseskik".

Der kan være stillet skærpede krav i den enkelte producents, broadcasters eller tjenestes retningslinjer, end hvad loven tilsiger.

2. Vurdering af barnet og dets situation

For at sikre barnet de bedst mulige vilkår er det altid nødvendigt at foretage en individuel vurdering i forhold til det enkelte barn. I vurderingen skal barnets alder, udvikling, familiære situation, fysiske og mentale helbredstilstand og skolegang eller anden uddannelse indgå sammen med de specifikke forhold for den konkrete produktion, herunder varigheden af produktionen, om den indebærer overnatninger væk fra hjemmet, om forældre også er til stede, og om det er barnets eget ønske at medvirke mv. Den individuelle vurdering bør foretages af en relevant faglig person, fx en børnepsykolog eller en erfaren børnecaster. Det er desuden vigtigt at overveje, om barnet i forvejen er medievant og tidligere har deltaget i film- eller tv-produktioner.

Særligt for spillefilm- og fiktionsproduktioner

Særligt ved hovedroller og væsentlige biroller i spillefilm og fiktionsproduktioner anbefales det, at det ikke kun er en caster, men også en psykolog, som screener barnet og vurderer, om vedkommende har den nødvendige modenhed, robusthed og motivation, inden der indgås aftale med barnet.

Særligt for dokumentarproduktioner

Ligeledes skal der for sårbare børn fx i dokumentarproduktioner udvises særlig opmærksomhed, så det sikres, at barnet får den rette støtte både før, under og efter indholdet lanceres. Undervejs i produktionsforløbet er det vigtigt at være lydhør over for barnets sind og konteksten, og der skal – under hensyntagen til barnets rettigheder, herunder ytringsfrihed – være en tæt dialog med dem, der har ansvaret for barnet, hvad enten det er forældre, værge, ansatte på en institution eller andre, og deres vurdering af barnets grænser skal respekteres.

3. Tilrettelæggelse af produktionen

Tilrettelæggelse af produktionen skal tage højde for barnets situation, behov og trivsel, herunder eventuel skolegang. Det skal overvejes, om der skal stilles en mentor/undervisningsordning til rådighed, hvis det er nødvendigt at fritage barnet fra skole i en længere periode.

For børn, der er hovedmedvirkende i en større, længerevarende tv-produktion, fx ugentlige underholdningsshow eller livsstilsproduktioner, og for børn, der indtager hovedroller og væsentlige biroller i fiktion, herunder serier og spillefilm, skal der udarbejdes en mødeplan, herunder for mødeaktiviteter mellem produktionen og barnet samt dets forældre, der har til formål at sikre den nødvendige forventningsafstemning, informations- og vidensdeling samt dialog om barnets trivsel, der understøtter et trygt og sikkert produktionsmiljø.

Ved produktioner i udlandet skal der udvises særlig opmærksomhed på barnets behov og på de forhold, der gælder i det pågældende land, og hvad de vil betyde for barnets medvirken.

4. Aftale om medvirken

Forud for en produktions opstart skal barnet og/eller dets forældre og producenten indgå en aftale, der tydeligt forventningsafstemmer vilkårene for barnets deltagelse. Aftalen skal som minimum præcisere:

- Programmet/filmens præmis og barnets rolle/funktion i programmet/filmen.
- Det forventede omfang af optagelser og den forventede optageperiode.
- Information på kontaktperson hos producenten og evt. bestillende part.

Herudover skal det fremgå, hvorvidt der gælder særlige vilkår om fx gennemsyn, fortrydelse, indsigelse og genudsendelse.

For ansættelsesforhold gælder Lov om ansættelsesbeviser og visse arbejdsvilkår.

Særligt for dokumentarproduktioner

Ved dokumentarproduktioner skal det vurderes, om det er muligt at indgå en aftale mellem producenten og barnet samt evt. dets forældre/værge, da der kan være konkrete forhold, der gør, at det ikke er hensigtsmæssigt.

Såfremt der indgås en medvirkendeaftale skal forældre vide, hvad de giver samtykke til at medvirke i på vegne af dem selv og barnet og under hvilke forudsætninger. Der skal fremgå en tydelig hensigtserklæring fra producent og broadcaster/tjeneste om, hvad produktionen egentlig handler om, hvad man ønsker at opnå med fortællingen, og hvordan barn og forældre forventes at bidrage til dette. Derudover skal det afklares, hvad der forventes rent praktisk ift. fx optagelser i hjemmet, i skoletiden, behovet for selvfilmnet materiale o.l. I særlige tilfælde, grundet ytringsfrihed, kan det være nødvendigt ikke at have et samarbejde med forældrene.

5. Forældresamarbejde

Som udgangspunkt er samarbejdet mellem producent og forældre meget vigtigt, og det er afgørende, at der skabes en konstruktiv dialog med barnets forældre, samt at der indhentes forældresamtykke, jf. dog ovenfor om hensyntagen til barnets rettigheder, herunder ytringsfrihed. Det bemærkes, at selvom forældrene spiller en væsentlig rolle, har producenten/den engagerende part det endelige ansvar for barnets trivsel på produktionen, ved promoveringen mv.

Det skal vurderes, hvordan forældresamarbejde bedst understøttes, herunder eventuelle mødeaktiviteter mellem produktionen og barnet samt dets forældre, der har til henblik at sikre den nødvendige forventningsafstemning, informations- og vidensdeling samt dialog om barnets trivsel, der understøtter et trygt og sikkert miljø. Ved længerevarende produktioner skal producenten/den engagerende part desuden støtte barnet i dets overgang fra produktion, promovering mv. og tilbage til hverdagen i samarbejde med forældrene.

Det er imidlertid ikke altid muligt eller hensigtsmæssigt at indgå forældresamarbejde og indhente forældresamtykke, hvis emnets karakter og barnets ret til at ytre sig om egne forhold og holdninger modsiger dette. I disse tilfælde er det afgørende, at der udvises særlige hensyn overfor barnet, da det ikke kan forventes at være klar over konsekvenserne ved at medvirke i en produktion.

Særligt for spillefilm- og fiktionsproduktioner

Ved spillefilm- og fiktionsproduktioner skal der ved hovedroller og væsentlige biroller i tillæg til barnets ansættelseskontrakt, indgås en samarbejdsaftale med barnets forældre før opstart af en produktion. Aftalen skal:

- Skabe rammerne for en konstruktiv dialog mellem den pågældende producent og barnet samt dets forældre.
- Sikre, at det er barnets eget ønske at medvirke og ikke kun forældrenes ambition og ønske.
- Tydeliggøre, at det er forældrenes ansvar at koordinere og planlægge barnets tid i øvrigt og dermed sikre, at barnet oplever en god balance mellem arbejde og eventuel skolegang/uddannelse og øvrige aktiviteter i perioden, ligesom det er forældrenes ansvar at samarbejde med skole/uddannelsessted og aftale, hvordan barnets skolegang tilgodeses.
- Tydeliggøre, at det er forældrenes ansvar at støtte barnet i dets sociale relationer til klassekammerater og venner, så barnets almindelige hverdag efter produktionen bliver så nem som mulig.
- Tydeliggøre, at forældrene skal støtte barnet så meget som muligt og fx hjælpe med at overholde aftaler om transport eller evt. forberedelse.
- Sikre forældrene let adgang til faste kontaktpersoner, fx den børneansvarlige og producenten, og en vished om hvem de kan gå til med eventuelle bekymringer.

Det anbefales ikke, at forældre er til stede under optagelserne, medmindre der er tale om mindre børn, der ikke er begyndt i skole endnu, eller hvor særlige typer af optagelser/scener fordrer det.

Særligt for dokumentarproduktioner

Ved dokumentarproduktioner bør der sikres et godt samarbejde med forældre eller skole/institution, så både barn og forældre er klar over på hvilken præmis, de deltager. Producenten skal efter bedste evne søge at sikre, at det er barnets eget ønske at medvirke og ikke kun forældrenes ambition og ønske. I særlige tilfælde, grundet ytringsfrihed, kan det være nødvendigt ikke at have et samarbejde med forældrene.

6. Rådgivnings- og støttefunktioner

Forud for en produktions opstart skal der foretages en vurdering af behovet for særlige rådgivnings- og støttefunktioner, der skal være til rådighed for barnet. Vurderingen skal bl.a. forholde sig til barnets alder, situation, produktionens omfang mv. Det kan være funktioner som en deltager-/børneansvarlig, coach, psykolog, intimkoordinator mv.

Rådgivnings- og støttefunktionerne har blandt andet ansvar for at understøtte barnets trivsel og skabe tryghed, være tilgængelig for forældrene og fungere som bindeled mellem barn, forældre

og produktionsholdet. Det er afgørende, at de relevante funktioner har de nødvendige børnefaglige kompetencer og erfaring med film- eller tv-produktion.

Særligt ved film- og seriefiktionsproduktioner

På produktioner inden for seriefiktion, spille- og kortfilm skal der afhængig af ovenstående konkrete vurdering være en børneansvarlig til stede for barnet i hele optageperioden. Den børneansvarlige skal, når børnene er til stede, være en selvstændig funktion på produktionen og således kun have til ansvar at tage sig af barnet og varetage dets trivsel, herunder:

- Sikre barnets trivsel på produktionen ved at skabe tryghed og hjælpe barnet med at afkode, hvad der sker på produktionen.
- Have ansvar for dagligt at vurdere barnets trivsel, herunder humør, om barnet er udhvilet og barnets generelle tilstand.
- Være tilgængelig for forældrene som den faste kontaktperson og indgang til produktionen, herunder i drøftelser om barnets trivsel, tidsplaner, ændringer, særlige forhold mv.
- Registrere barnets arbejdstider, eventuelle sygdom og andet fravær samt sikre, at Arbejdstilsynets tilladelser (for børn under 13 år) overholdes.
- Reagere over for den/de ansvarlige på produktionen og orientere forældrene, hvis der opstår problemer, eller den børneansvarlige oplever, at barnet ikke trives eller giver udtryk for bekymring.
- Sikre et godt arbejdsmiljø for barnet og være bindeled mellem produktionsholdet (særligt produktionsleder og instruktør) og barnet i kommunikation af alt relateret til optagelserne. Fx hjælpe barnet med at sige fra, hvis der er noget, som barnet ikke er trygt ved.
- Indgå i gruppen med produktionsholdet og være til stede med barnet under optagelserne.
- Tage sig af barnet, når der er lange ventetider og fx sørge for tid til bevægelse og adgang til mad og drikke.

Særligt for produktioner uden rådgivnings- og støttefunktioner

Såfremt der ikke indgår rådgivnings- og støttefunktioner, fx ved dokumentar- eller reportageproduktioner, hvor barnet portrætteres i sine vante omgivelser, er det tillidsopbyggende arbejde mellem produktionsholdet og barnet – og eventuelt dennes forældre – særdeles vigtigt. Der vil typisk være små produktionshold på en dokumentar, og den bærende tillidsrelation vil typisk være mellem barnet og instruktøren eller tilrettelæggeren.

7. Presse, markedsføring og sociale medier

Der skal udvises særlig opmærksomhed omkring eksponering af materiale med børn. Indsatsen omkring pressedækning, markedsføring af filmen/serien/programmet og sociale medier vurderes fra produktion til produktion under hensyn til barnets tarv samt ud fra omfanget af barnets medvirken, og hvorvidt barnet i forvejen er offentligt kendt og medievan.

Såfremt barnet eksponeres i forbindelse med pressedækning, markedsføring af filmen/serien/programmet og på sociale medier, skal der udarbejdes en plan og en ansvarsdeling mellem producent, broadcaster og/eller distributør, og der skal aftales en kontaktperson med barnet samt dets forældre. Det skal blandt andet overvejes, hvordan barnets eventuelle private sociale medier-konti håndteres, og om der er behov for rådgivning af barnets familie, omgangskreds eller evt. uddannelsessted eller institution. Det er vigtigt, at barnet også modtager støtte ved lancering af programmet, særligt ved evt. negativ omtale.

Det bemærkes desuden, at barnet aldrig må stå alene som repræsentant for en produktion, men børn skal fx ved eksponering i tv følges af en 'voksen'.

Særligt for dokumentarproduktioner

Ved dokumentarproduktioner bør der udvises en skærpet opmærksomhed afhængig af filmen/serien/programmets karakter. Det anbefales, at barnet og dets familie forberedes på offentliggørelse, presseopmærksomhed og håndtering af sociale medier ved bl.a. at gennemse programmet/filmen inden visning – særligt ved følsomme historier. Om nødvendigt tilknyttes en psykolog eller anden uvildig person i forbindelse med gennemsynet.

8. Arbejdstid for børnemedvirkende i ansættelsesforhold

Børn oplever varierende arbejdspress på en produktion afhængigt af antal scener, tid foran kameraet og øvrige omstændigheder. Det bemærkes derfor, at barnets velbefindende/behov ikke kun skal vurderes i antallet af arbejdstimer på optagelser, men også på, hvor stor en del af disse arbejdstimer, barnet tilbringer foran kameraet. Nedenstående arbejdstider skal derfor ses i lyset af barnets samlede situation, herunder pauser, afskærmning, tid foran kameraet osv.

For børn, der indgår i et ansættelsesforhold med et produktionsselskab, sætter retningslinjerne rammerne for arbejdstiderne. Det vil typisk være i forbindelse med produktion af fiktion, herunder serier og spillefilm.

Børn under 7 år:

Ugentlig arbejdstid maks. 15 timer

Daglig arbejdstid kan normalt ikke overskride 4 timer og skal placeres i tidsrummet 07.00 – 20.00

Børn 7-9 år:

Ugentlig arbejdstid maks. 31 timer

Daglig arbejdstid kan normalt ikke overskride 7 timer og skal placeres i tidsrummet 07.00 – 20.00

Børn 10-12 år:

Ugentlig arbejdstid maks. 33 timer

Daglig arbejdstid kan normalt ikke overskride 7 timer og skal placeres i tidsrummet 07.00 – 20.00

Store børn 13-14 år:

Ugentlig arbejdstid maks. 35 timer

Daglig arbejdstid kan normalt ikke overskride 7 timer og skal placeres i tidsrummet 06.00 – 20.00

Unge 15-17 år:

Ugentlig arbejdstid maks. 40 timer

Daglig arbejdstid kan normalt ikke overskride 8 timer og skal placeres i tidsrummet 06.00 – 20.00

Hviletid og fridøgn

Der skal normalt være mindst 14 timers sammenhængende hvile mellem arbejdsdagene. Der skal være mindst 2 sammenhængende fridøgn inden for hver periode på 7 døgn. Heraf skal ét fridøgn normalt omfatte søndag. Hvis de 2 fridøgn ikke kan placeres i sammenhæng, skal det ene fridøgn lægges i umiddelbar tilknytning til en daglig hvileperiode.

Arbejdstid forstås som det antal timer barnet er på producentens adresse eller location i arbejdsøjemed. Arbejdstiden er således inkl. pauser, sminke/kostumetid og eventuelle prøver. Transport til og fra location er ikke en del af arbejdstiden.

Ovenstående arbejdstider forudsætter, at barnet har fri fra skole under optagelserne. På skoledage må barnet maks. arbejde 2 timer.

Ovenstående arbejdstider er et udgangspunkt, og der vil derfor kunne accepteres et højere timeantal, hvis rammerne omkring aktiviteten tilsiger det.

Det er som udgangspunkt ikke tilladt for unge under 18 år at arbejde i tidsrummet mellem kl. 20 og kl. 6. Hvis barnet skal arbejde i dette tidsrum, skal det begrundes, hvorfor det er afgørende, at barnet arbejder i det tidsrum. Det kan fx være en optagelse, hvor dele af handlingen foregår om aftenen eller natten.

Tilladelse fra Arbejdstilsynet

Det er vigtigt at bemærke, at for børn under 13 år skal producenten søge tilladelse hos Arbejdstilsynet, som beror på en individuel vurdering af det enkelte barn og de specifikke forhold på den konkrete produktion. Rammerne for hvor mange timer, barnet må arbejde, fremgår således af tilladelsen, som har forrang ift. disse retningslinjer.

Retningslinjerne er gældende for nye kontrakter, som indgås fra 1. januar 2025.

Retningslinjerne evalueres i efteråret 2025.

Benjamin Boe Rasmussen (16. dec. 2024 21:05 GMT+1)

Lotte Lindegaard (7. dec. 2024 15:31 GMT+1)

Anna Porse Nielsen

Anna Porse Nielsen (17. dec. 2024 11:05 GMT+1)

Sandra Piras

Underskrift:

E-mail:

Titel:

Underskrift:

Benjamin Boe Basmussen (16. dec. 2024 21:05 GMT+1)

E-mail: bb@skuespillerforbundet.dk

Titel: forperson

Underskrift:

Lotte Lindegaard (7. dec. 2024 15:31 GMT+1)

E-mail: loli@tv2.dk

Titel: Cco

Underskrift:

E-mail: tinef@dfi.dk

Titel: Adm. direktør

Underskrift:

Anna Porse Nielsen (17. dec. 2024 11:05 GMT+1)

E-mail: apn@pro-f.dk

Titel: Direktør

Underskrift:

E-mail: mrr@dr.dk

Titel: Generaldirektør

Underskrift:

E-mail: sandra@filmdir.dk

Titel: Sekretariatschef